

SKRB ZA VARNOST OTROK V VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEM ZAVODU KOT IZVAJALCU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

CIRIUS Kamnik, CIRIUS Vipava-
Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in
usposabljanje

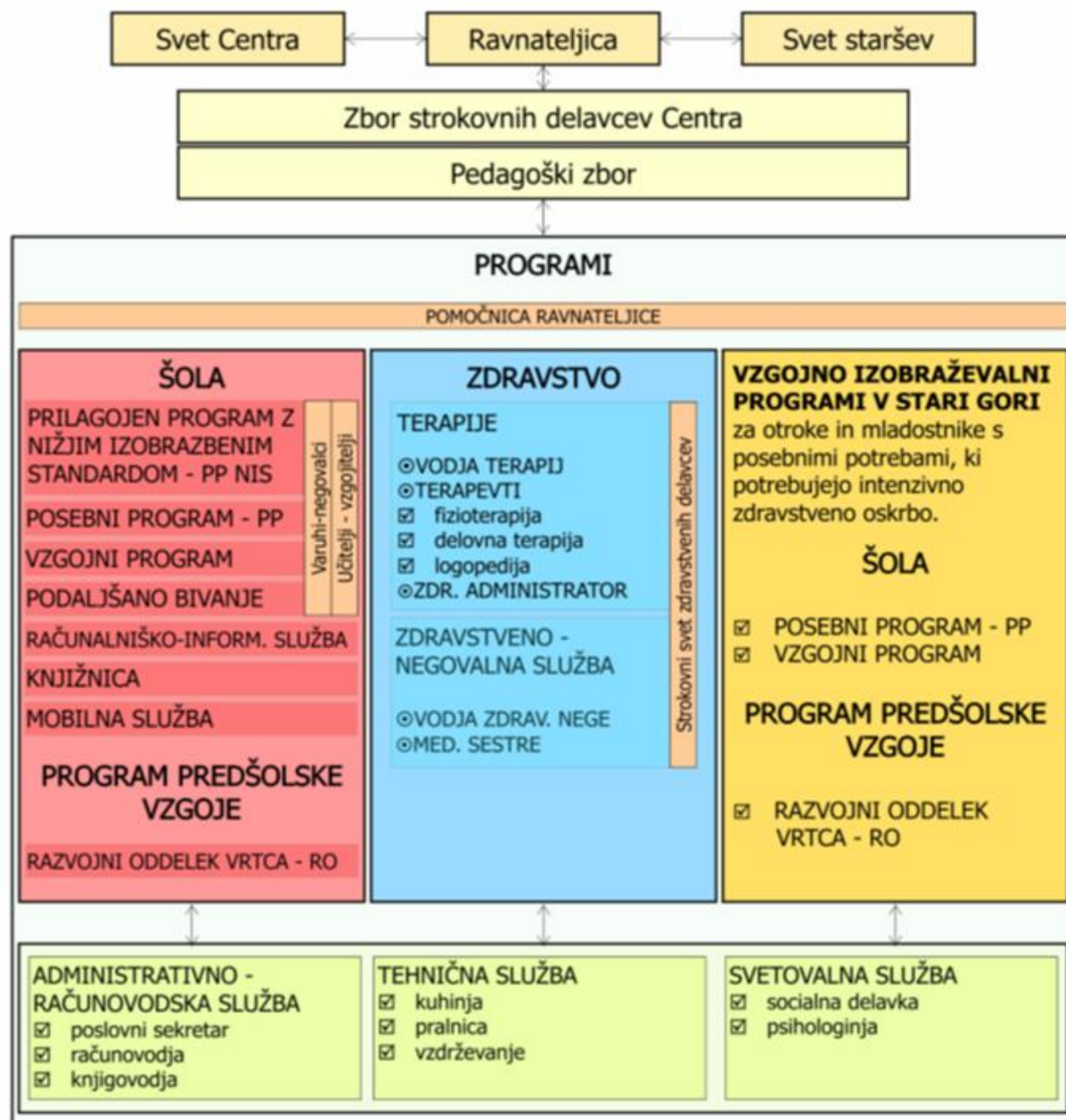
Kristina Bratina, ravnateljica CIRIUS Vipava

Marta Orehek Kirbiš, dr. med.,
Vodja Zdravstvene enote CIRIUS Kamnik

CIRIUS Vipava

- ▶ Center za gibalno ovirane (motnja v duševnem razvoju, dolgotrajno bolni, kombinirane motnje)
- ▶ 126 otrok in mladostnikov, od 2. leta do 26. leta starosti
- ▶ Multidisciplinarna, celostna obravnava
- ▶ Zdravstveni kader:
 - ▶ Fizioterapevti
 - ▶ Delovni terapevti
 - ▶ Logopedi
 - ▶ Srednje medicinske sestre
 - ▶ Diplomirane medicinske sestre

CIRIUS KAMNIK

OSNOVNA ŠOLA

PP EIS

PP NIS

PP VIZ

SREDNJA ŠOLA

Ekonomski tehnik

Elektrotehnik

Elektrikar

Računalnikar

Administrator

Pomožni
administrator

Pomočnik v TP

PRP

ODDELEK FIZIČNO- NEGOVALNE POMOČI

Spremljevalci
Negovalci

SVETOVALNA SLUŽBA

Socialni delavec

Psiholog

ZDRAVSTVENA ENOTA

Ambulanta

Zdravstvena nega

Fizioterapija

Delovna terapija

Logopedija

Klinična psihologija

DOM

Vzgoja

Prosti čas

Učenje

Bivanje

UPRAVA

TEHNIČNE SLUŽBE

MOBILNA SLUŽBA

	Število otrok in mladostnikov				
Bolezen/ stanje	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
CEREBRALNA PARALIZA	82 (50,0%)	72 (40%)	79 (40,1%)	87 (40%)	85 (39%)
ŽIVČNO-MIŠIČNA OBOLENJA	11 (6,7%)	16 (8,9%)	15 (7,6%)	16 (7,4%)	17 (7,8%)
MIELOMENINGOKELA (SPINA BIFIDA)	7 (4,3%)	12 (6,7%)	12 (6,1%)	12 (5,6%)	11 (5%)
POŠKODBE:	6 (3,7%)	6 (3,3%)	9 (4,6%)	10 (4,2%)	8 (3,7%)
Glave	4	5	7	7	4
Hrbtenice	1	1	2	3	4
Udov	1	0	0	0	0
Ortopedska obolenja	9	9	7	8 (4%)	8 (3,7%)
Sindromi, redke bolezni	48	63	75	85 (39%)	89 (40,8%)
Dolgotrajno bolni otroci		94 (52,5%)	117 (59,4%)	132 (61%)	144 (66%)
Otroci z več motnjami		145 (81%)	177 (89,8%)	193 (89,4%)	198 (90,8%)
ŠTEVILO O/M V CIRIUS KAMNIK	164	179	197	217	218

DIAGNOZA	2001	2003	2005	2008	2011	2014	2015	2016	2017	2018
Epilepsija	18	25	24	28	22	27	40	48	49	49
Težko gibalno ovirani	36	44				46	51	50	58	52
Težje gibalno ovirani	72	59				42	45	57	56	64
Zmerno gibalno ovirani	58	65				38	33	30	35	33
Lažje gibalno ovirani	6	11				38	50	57	64	62
Osteoporoza								37	67	87
Psihiatrične motnje	4	4	10	15	16	30	38	56	70	72
Spektro-avtistična motnja						7	11	14	17	12
Nadomestna komunikacija	2	2	9	16	16	19	25	26	32	30
Motnja v duševnem razvoju:	3	15	31	33	44	69	76	85	97	84
- lažja	3	15	31	29	41	55	57	62	65	56
- zmerna			0	4	13	14	18	20	23	24
- težja						0	1	3	4	4
Kronična resp. insuficienca:	6	6	6	7	10	14	13	14	19	22
Asistirana ventilacija	2	2	5	4	5	2	4	4	10	10
Odvisnost od ventilatorja	0	0	0	2	4	1	3	2	2	2
Traheostoma	1	1	1	3	3	1	1	2	2	2
Slabovidnost	8	10	10	14	7	11	15	21	31	32
Inkontinenca urina	37	28	35	39	22	33	37	46	61	61
Intermit. kateterizacija							10	13	13	14
cistostoma							1	1	1	1
Kardiološko obolenje								11	16	18
Dietne prilagoditve prehrane		4	5	8	10	17	39	45	56	59
Gastrostoma				0	3	2	2	3	4	6
Tranzverzostoma						0	1	1	1	1
Težave pri požiranju								32	43	44
Visoko rizični za aspiracijo hrane								19	20	20
Število otrok v CIRIUS	172	179	169	156	146	164	179	195	216	218

- ▶ Na podlagi Zakona o javnih financah (Ul. RS št. 11/2011-UPB, 14/2013 - popr. in 101/2013: 99. a, 100. člen), Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Ul. RS št. 72/2002) in Strategije razvoja notranjega nadzora javnih financ v Republiki Sloveniji za obdobje 2011-2015 direktor Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik

30. 6. 2014 direktor CIRIUS Kamnik sprejme **Register tveganj** v katerem so opredeljena:

- ▶ Tveganja
- ▶ Verjetnost nastanka
- ▶ Možne posledice
- ▶ Ukrepi za obvladovanje tveganj
- ▶ Odgovorna oseba

▶ .

Obrazec št. 1

PRIJAVA POŠKODBE O/M V CIRIUS KAMNIK

POŠKODOVANI O/M:

Zaposleni v CIRIUS Kamnik, ki je prvi izvedel za poškodbo O/M:

Datum in ura seznaitve s poškodbo:

Je bil ta zaposleni prisoten ob nastanku poškodbe: DA NE

Koga je obvestil o poškodbi:

Očividci:

Opis dogodka:

Datum izpolnitve in podpis prijavitelja:

Obveščanje staršev oz. zakonitih zastopnikov poškodovanega O/M:

Način obveščanja: PISNO TELEFONIČNO OSEBNO

Oseba, ki je opravila obveščanje:

Čas obveščanja:

Kdo je prejel obvestilo:

Izpolni ambulantno osebje

Datum in ura obvestila ambulantne:

Oseba, ki je sprejela obvestilo:

Opravljen pregled pri medicinski sestri: DA NE

Datum in ura pregleda:

Opravljen pregled pri zdravniku: DA NE

Datum in ura pregleda:

Dodatno obveščanje staršev oz. zakonitih zastopnikov: DA NE

Kontaktna oseba:

Obrazec št. 2

PRIJAVA NEŽELENEGA/IZREDNEGA DOGODKA
V ZAVODU CIRIUS KAMNIK

Oškodovane osebe:

Zaposleni v Zavodu CIRIUS Kamnik, ki je prvi izvedel za neželeni dogodek, oziroma se mu je neželeni/izredni dogodek pripetil:

Datum in ura seznaitve z dogodkom:

Je bil ta zaposleni prisoten ob dogodku: DA NE

Koga je obvestil o dogodku:

Očividci:

Opis dogodka:

Datum izpolnitve in podpis prijavitelja:

Obveščanje staršev oz. zakonitih zastopnikov otroka/mladostnika:

Način obveščanja: PISNO TELEFONIČNO OSEBNO

Oseba, ki je opravila obveščanje:

Čas obveščanja:

Kdo je sprejel obvestilo:

Izpolni ambulantno osebje, če je neželeni dogodek take narave, da je bila potrebna tudi intervencija zdravstvenega osebja:

Datum in ura obvestila ambulantne:

Oseba, ki je sprejela obvestilo:

Opravljen pregled pri med. sestri: DA NE

Datum in ura pregleda:

Pregled pri zdravniku opravljen: DA NE

Datum in ura pregleda:

Dodatno obveščanje staršev oz. zakonitih zastopnikov: DA NE

Kontaktna oseba:

Obrazec št. 3

PRIJAVA POŠKODBE/NEŽELENEGA DOGODKA
NA POTI V ALI IZ ZAVODA CIRIUS KAMNIK

Voznik kombija:

Kraj, datum in ura dogodka:

Kdo vse je bil poškodovan v vozilu ali je utrpel škodo ob neželjenem dogodku:

Koga je voznik obvestil o poškodbi:

Očividci:

Opis dogodka:

Podpis voznika:

Datum zapisa:

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCEV PRIJAVA POŠKODBE ALI NEŽELENEGA/IZREDNEGA DOGODKA

1. V kolikor je nastala **poškodba O/M** se izpolni prijavni list poškodbe v Zavodu CIRIUS Kamnik (**obrazec 1**).
2. V primeru, da se je zgodil **neželeni ali izredni dogodek**, se izpolni prijavni list »Prijava neželenega/izrednega dogodka v Zavodu CIRIUS Kamnik« (**obrazec 2**)
3. V primeru **poškodbe med prevozom s kombijem**, izpolni voznik obrazec »Poročilo o poškodbi pri transportu V/IZ CIRIUS Kamnik« (**obrazec 3**)

Neželeni/izredni dogodek je vsak dogodek, ki je za otroka ali mladostnika obremenjujoč iz fizičnega ali psihičnega vidika ali pa bi lahko pripeljal do poslabšanja zdravja.

Prijavlja oziroma poroča se o neželenih dogodkih zaradi sledenja rizičnih situacij z namenom vplivanja na zmanjševanje pojavljanja podobnih dogodkov, ki bi lahko poslabšali psihofizično stanje otrok ali mladostnikov v Zavodu CIRIUS Kamnik.

Vse dogodke, še posebej poškodbe, je potrebno prijavljati isti dan, ko so se dogodili!

Če delavec, ki je bil prisoten ob dogodku, ali mu je bila predana informacija o dogodku, presodi, da je zaradi narave poškodbe ali neželenega dogodka potrebno obvestiti starše, mora to opraviti sam ali pa predati informacijo o dogodku osebi, ki je za obveščanje staršev bolj pristojna (ambulanto osebje, ravnateljice, svetovalni delavci – odvisno od situacije).

Nikakor se v takih primerih ne sme dopuščati, da bi otroci ali mladostniki sami obveščali starše oziroma skrbnike!

Delavec, ki je obveščanje opravil, mora to tudi zabeležiti na prijavni list.

Vsi prijavne liste je potrebno še istega dne dostaviti v ambulanto.

Kamnik, 12.11.2014

Marta Orehek Kirbiš, dr. med. spec.spl. med.
Vodja Zdravstvene enote CIRIUS Kamnik

Analiza varnostnih odklonov na podlagi obrazcev za prijavljanje poškodbe oziroma neželenega dogodka zadnji 2 šolski leti (102)

- ▶ **43 prijav iz šole (od tega 4 neželeni dogodki, ostalo poškodbe)**
 - ▶ 36 dogodkov je bila posledica osebnostnih lastnosti učencev, dijakov (gibalna oviranost, vedenjske in čustvene motnje, slabovidnost, težave pri požiranju).
 - ▶ 3 dogodki bi lahko bili preprečljivi ob večjem nadzoru v smislu večjega števila razpoložljivih delavcev.
 - ▶ 4 dogodki so bili splet naključja (spotaknitev, poškodba soigralca ob igri pri košarki, hokeju,.).
 - ▶ 36 dogodkov je imelo lažjo posledico, 2 težjo, 1 resno in 4 so bili brez posledic.
- ▶ **40 prijav iz strani popoldanskih vzgojnih dejavnosti in domske namestitve (v 35 primerih poškodba)**
 - ▶ 34 dogodkov je bilo posledica osebnostnih lastnosti učencev, dijakov.
 - ▶ 3 naključni dogodki.
 - ▶ 3 so bili splet tehničnih in osebnostnih razlogov in bi bili potencialno preprečljivi (matirana avtomatska steklena vrata).
 - ▶ 36 dogodkov je imelo lažjo posledico, 3 težjo, 1 je bil brez posledice.

► **12 dogodkov iz področja Zdravstvene enote**

- 3 poškodbe: 2 ob terapiji s konji, ena ob izvajanju fizioterapije
- 9 neželenih dogodkov - vse brez posledic na zdravju:
- V 3 primerih je šlo za lažje posledice, v 9 primerih ni bilo posledic na zdravju

► **3 prijave iz Oddelka fizično-negovalne pomoči:**

- 2 poškodbi tekom postopkov nege,
- 1 neželen dogodek, ki ga je povzročila tehnična napaka na medicinskem pripomočku.
- V vseh treh primerih je šlo za lažje posledice.

► **3 prijave iz strani voznikov**

- 2 poškodbi (prometna nezgoda in priprtje prsta z vrati) - v obeh primerih lažja poškodba
- 1 neželen dogodek tekom vožnje zaradi osebnostnih lastnosti dijaka - lažja posledica

Najpogostejši neposredni sprožitelj poškodb/ neželenih dogodkov

► S strani otrok in mladostnikov;

- Heteroagresija zaradi čustvenih in vedenjskih motenj (udarci, opraskanine, psihično nasilje).
- Hiperaktivnost, pretirana impulzivnost, zmanjšana sposobnost prepoznavanja potencialnih nevarnosti ob motnji v duševnem razvoju (izpostavljanje nevarnostim: prehitra vožnja z EIV, tvegana vedenja - pitje alkohola, eksperimentiranje z drogami).
- Motnja fine motorike, koordinacije in ravnotežja (spotaknitve, zdrs, padci z vozička, postelje, politje z vročimi tekočinami, trki z invalidskimi vozički, povoženje,.).
- Bolezni in stanja povezana z večjimi tveganji za neželen dogodek (epilepsija, bolezni, ki vplivajo na kvaliteto žvečenja in požiranja - povečano tveganje aspiracije hrane, depresija, invazivna ventilacija, psihoorganska spremenjenost po poškodbi glave,.).
- Avtoagresija (samopoškodovanja- udarci, opraskanine, poskus samomora v depresivni epizodi).

► S strani organizacije dela:

- Nesorazmerje med številom in kompetencami kadra glede na zahtevnost otrok in mladostnikov:
 - premalo možnosti nadzora glede na zahtevnost otrok in mladostnikov tako v šolskem, kot v popoldanskem vzgojnem programu, ko so skupine večje.
 - Težave pri organizaciji zdravstvene nege zlasti v primeru šolskih/vzgojnih dejavnosti izven centra.
 - Ne glede na kontinuirano izobraževanje opaženo pomanjkanje občutka kompetentnosti, občasno tudi veščin na strani delavcev, predvsem v primerih potrebe po interveniranju v primeru hetero ali avtoagresije otrok in mladostnikov.
 - Ob velikem številu otrok in mladostnikov, ki prejemajo medikamentozno terapijo in imajo predpisane diete ter dnevni dinamiki v šolskem prostoru možnost napačne identifikacije otroka in posledično aplikacija napačne terapije/diete ter možnosti podvojitve ali izpustitve predpisane terapije.
- Potreba po preglednem in učinkovitem informacijskem sistemu za namen predajanja informacij med posameznimi enotami.

► S strani narave dela:

- Terapija s pomočjo konj (padci s konja, udarci).
- Športna vzgoja, bazen.
- Uporaba snovi, ki so lahko potencialno alergogene (lateks, materiali v ortozah, obliži, hrana).
- Uporaba tehničnih pripomočkov: dvigala, ventilator,.
- Terapevtski postopki: aspiracije, kateterizacije, cepljenje, odvzemi krvi,.

► Tveganja, ki povečujejo možnost varnostnih odklonov zaznana v okviru Zdravstvene enote :

- Prepletanje dela zdravstvenih delavcev z delom na šoli, vzgoji in domu.
- Prepočasen, premalo natančen prenos informacij (**s strani staršev** glede spremembe terapije, zdravstvenega stanja, **znotraj enote**, ter **med posameznimi enotami centra**).
- Pomanjkanje števila zdravstvenih delavcev v primeru potrebe po zagotavljanju storitev na športnih dnevih, šoli v naravi, ekskurzijah, taborih, popoldanskih aktivnostih, prireditvah in tekmovanjih izven centra,...
- Prekomerna obremenitev zdravstvenih delavcev se še poveča ob izpadih zaradi bolniške odsotnosti, koriščenja dopusta ter
- Neprilagojenost sistema prilagajanja števila zdravstvenega kadra številu in zahtevnosti otrok in mladostnikov, ki so usmerjeni v CIRIUS.

► Težavna organizacija dela zdravstvenih delavcev zlasti na področjih:

- Aplikacije zdravil (v jedilnici, sobah, vsi ne zajtrkujejo, prihajajo in odhajajo v center ob različnih urah, mladostniki se lahko izogibajo prejetju terapije, priprava terapije vnaprej, napačna identifikacija otroka).
- Izvajanja terapevtskih postopkov, ki so vezani na intervale ali so nujno potrebni iz drugih razlogov (intermitentne kateterizacije, nameščanje ortoz.)

Izzivi in predlogi za učinkovito soočanje z varnostnimi tveganji

► S STRANI CIRIUS:

- Sledenje in analiziranje zaznanih neželenih dogodkih.
- Dosledno odzivanje in iskanje ustreznih rešitev ob vsakem nezaželenem dogodku (pogovor z vpletenimi, evalvacija obstoječih in ev. priprava novih smernic, protokolov, tehnične podpore,.).
- Redna (interna in zunanja) strokovna izobraževanja še zlasti iz področij, kjer so pogostejše zaznani varnostni odkloni.
- Timski in interdisciplinarni princip dela.
- Sistematična izmenjava dobrih praks in mreženje z ustanovami, ki imajo podobno dejavnost in tveganja.

► S STRANI USTANOVITELJA:

- Možnost zaposlovanja zdravstvenih delavcev sorazmerno s **številom** vpisanih otrok in mladostnikov in njihovo **zdravstveno zahtevnostjo z začetkom šolskega leta** in ne s Splošnim dogovorom.
- V primerih zaznanih izrazitejših varnostnih tveganj, ki izhajajo iz osebnih značilnosti otroka/mladostnika, možnost odobritve dodatnega ustreznega kadra.
- Dnevno prisoten zavodski zdravnik, ki pozna in spremlja zdravstveno stanje učencev in predpisuje ustrezno ukrepanje.

